

Pirmais zehleens.

S̄kauwe: Pilſehtas dahrſe uſ Wolgas augſla kraſta; uſ Wolgas zeema laukſkats. uſ ſkauwes diwi foli un daschi kruhmū puduri.

1. flats.

Kutigins (fehd us folia un lublojas us upi), Kudrajsch un Schapkins (pastraigas).

Kutlins (vseed). „Starp salam lejam, lihdsenam, tur weentuls osols
stahw . . .“ (Nobeids vseedat.) Burwiba, jašaka pateefba, tihra burwiba! Kud-
rash! Luhk, brahlit manu, jau peezeemit gadu es ik deenas skatos us Wolgu
un wehl newaru deesgan noskateeess!

Kudrash s. Kadeh?

Kuligins. Nets flats! Krahschums! Wisa firds preezajaš

Kudrashs. Ej nu ej!

Kučigins. Lihgsmiba! Bet tu: „ej nu ej!” Laikam apstulbuschi, jeb ari nenojehdsat, kahdā krahfschnumā daba tehrpta.

Kudrash's. Nu, ja, so nu ar tevi runat! Tevi jau pasihstam ka
mahzitu vibru, Limiki.

Kučins. Mekaniki, paschmähzeelli-mekaniki.

Kudzafchis. Wiss weens. (Klusums.)

Kutigins (rahda tulise), Paskatese jel, brahl Kudrasch, las tur ta plahtas
rokam pa qaisu?

Kudraſch's. Tas tur? Tas — Dikojs, brahla dehlia lamā

Kułigins. Łuhk, kur atradis weetu!

weena: „Pafchu laudis — gan iſlihgſim!“ Berams, ſa ir „Negaifs“, weens no Ostrowofa labaleem darbeem, dihſumā tiks paſtiftams plafchaisi publikai. Latwieſchū leelakam ſtatuwem Nigā, Selgawā, Leepajā, Kudigā, Tukumā, Bebſis, Walmeerā, Wetalvā, Wez-Pebralga un daschām ziſām ir ſchi luug deefsaan weeali iſrabbama.“

Un kahdā zitā reisā Oštrōwſta lugu „Negaifs” iſrahdot weetejā Kreewu teatri ta ſawā 1893. gada 254. numurā ſtary zitu raksta: „Kreewu teatris iſrahdijs Oštrōwſta eevehrojamalo dramu „Pehrkona negaifs” (Tposa). Oštrōwſta dramas peeweliſt lauſitaju netik, ween, zaur ſamu dabigumu, bet ari jo leelā mehřā zaur ſamu demokratisko rafliuru. Te es nedomajū wahdu demokratisko politiſkā, bet fadſihmēs, noſihmē. Wiſam uſpuhlaam, nekreetaam, las loti beeſchī faſiſts ar bogatiſu, wiſch ſtaħda pretim weenlahrſchib, firfnibu. Wezo patriallaliflo eraſchū aifflahwetaja ir bagata tirgotaja Kabanowa, wiñas mahja wajaga, pehz wiñas domam, pame-toes us bailem, ta to neisprot, kad wiñas dehls falq, la veeteeloj, ja feewa wiħru miblcijot. Wiñas wedella, uſaugufe briħwōs apstahlijs, nevar eedſhiwotees fħai w hrđi as mahja. Sħaas mahjas noſpeefstais gars ir ari par eemelu, la wiña eemihle zitu. Oštrōwſlis ir teiżami pratis teħlot eekſejo zihniu, kuru iſlaxo Katrīna. Beigas Kabanowa reds, la wiñas domas bijuſħas pareiſas, la bailem wajag’ faturet wiſu mahju laħrtib, bet pateefi à fħaas paſħas bailex, fajis noſpeefstais gars, kura uſaudis Kabanowas dehls, kura eefloga, la kapā ari wiña jauno feewu, wed pei tħas katastrofis, laħda fħai dramā atrifinajas. Javeħlas tikai, lai ar to ari muħlu teatru pubblika dabutu eevafibteez.”

Gewehrojot lugas freetnumu, ta ari wispahri labas atfaulmes par to, jager, ta ari zen-
M. M. laftaija ta ar atfisnibu apfweilg Dulfotaj.

Kudrach's. Wixam wiſur meeta. Waj wixam no kahda jabaidas? Kritis wixam Boriss Grigorjewitsch's na sobam, tad luhk, to ari jahda!

Schapkins. Tahda ſchendetaja, kahds muhſu Sawels Prokoſjewitsch's, wari ar uguni meſlet! Lihri par neko zilwelku putina.

Kudrach's. Nepaneſams muſchits!

Schapkins. Nu, labanowa nemaj naw labaka!

Kudrach's. Ta tak, ja ne mairaf, wiſu ſem deewbiſibas apſega, bet ſchis — ta no lehdes paſpruzis funs!

Schapkins. Naw neweeng, kas peewalba, tad jau, luhk, wiſch i rei!

Kudrach's. Mas mums tahdu fehnu no manas fugas, zitadi gan winu atradinatum no nekaunibas.

Schapkins. Bet ko gan juhs eefahktu?

Kudrach's. Babeedetum labi kreetni.

Schapkins. Nu, ka?

Kudrach's. Ta tſchetratā, peezaṭā kaut kur eelas ſtuhri parunatumees ar winu aži aži, gan tad palittu mihiſts ka ſihs. Par muhſu mahkflu nepihſtetu neweenam i wahrda, tikai ſtaigadams paſcheeleetu uſ wiſam puſem.

Schapkins. Ne welti wiſch tevi gribija nodot ſaldatoſ.

Kudrach's. Ja — gribija, bet nenodewa; ta tad tas tiſpat ka nekas. Mani wiſch nenodoſ: wina deguns juht, fa es ſawu galwinu lehti nepahrdoſchu. Jums wiſch gan breeſmigs, bet es protu ar winu iſdaritees.

Schapkins. Nu, nu?

Kudrach's. Kas tur par „nu, nu!” Mani ſlawe par leelu reſgali; kahd wiſch mani tura?. Nedſams, eſmu tam nepeezeſchams. Nu, protams, es wina ari nebihiſtos, labaki lai wiſch bihſtas no manis!

Schapkins. Jasak, waj tad wiſch tevi nelama?

Kudrach's. Ka nu bei lamashanas! Wiſch bei tam newar ne elpot. Bet es ari nepadoſos: wiſch wahrdu — es deſmit preti; tad i nosplaujas un aifeet ſawu zetu. Ne, fa wehrgs jau neſmihiſtechu wina preekſcha!

Schapkins. Waj tev nu jadara pehz wina preekſchibmes! Labaki jau pazeestees.

Kudrach's. Nu, luhk, ſche, ja tu tik gudris, tad tu papreekſchu iſmahzi winu un tikai pehz tam ſahz muhſu mahzit! Schehl, ka wina meitas puſaudſchis, naw neweenas peeauguſchias.

Schapkins. Kas tad buhtu?

Kudrach's. Es winu labi pamahzitu. — Es breeſmigi ſlihpets uſ jauneem ſkukeem!

(Dilgis un Boriss parabdas. Kudrach's nofem zeruri.)

Schapkins (Kudracham). Paſeſim pee malas; kas ſin, war wehl mums preeſtees. (Abi noet fahnus.)

Šandindni nōdai on manas iot^o 2. flats.

Indai iri ei Idul. Dikojs un Boriss.

Dikojs. Glinkumu labpit — waj atwilzees schurpu! Weltchdis! Kaut jods tevi parautu!

Boriss. Schodeen s̄wehtdeena, — to mahjas lai sadara!

Dikojs. Ultraſt darbu, ja ween gribeti. Jau reiſi no reiſas esmu tew fazijs: „Ne-eedroſchinees tu man gaditees zeta!” bet tu to nelezees ne ſinot! Waj tad tew zitur weetas nawa? Kur tif tu ej, wiſur tas preeſchā kā ehna. Eſu, tu pagans! Ko tu ſtahwī kā ſtabs? Ar tevi runa, waj ne?

Boriss. Es jau i klaujos, kā tad wehl lai darū!

Dikojs (noſkatas Boriff). Ej pee kahka! Es ar tevi i runat negribu, ar tahdu jesuitu. (Nogreessamees.) Tad ta ſpruhſlis, == wiſur pa kahjam! (Noſklaujas un aiseet.)

3. flats.

Bijufchee bes Dikoja. (Wehlak) Fekluschā.

Kutigins. Kas jums, kungs, par ſibelem ar minu? Mehs nemaj neſaprota, kas jums par patiſchanu pee tahda dſihwoſt un klauſtees wina pahtards.

Boriss. Kas nu par patiſchanu, Kutigin! Ne-esmu jau brikos zilwels.

Kutigins. Kas tad juhs ſpeesch pee ſchahda nezilwela dſihwoſt, kungs, atlaujat man waſat? Ja warat, kungs, ſtahſtat mums ari.

Boriss. Kalab ne? ... Juhe tak paſinat muhsu wezmahmuli. Anſiſu Michailovnu?

Kutigins. Nu, kā nu nepaſiht!

Kudraſch. Kā nu nepaſiht!

Boriss. Tehtinu mina, luht, talab ne-eeredſeja, ka tas hija prezeiſis muſchneei. Schi paſcha eenieſla deht tehtinſch ar mahmina dſihwoja Maſkawā. Mahmina runaja, ka nemaj ne-eſot warejuſt apraſt wihra dſimta, minai wiſiſtlizees tif ſawadi, meſhonigi.

Kutigins. Kā nu ne! Ko tur runat! Ar tahdeem zilwekeent, kungs, gruhti apraſtees.

Boriss. Audſinat wezaki Maſkawā muhs audſinaja labi, muhsu labā neka neſchehloja. Mani nodeva Tirdnezzibas akademijā, muhsu panſiā, bet te abi peepeſchi nomira ſoleras fehrgā un mehs ar muhsu palikam weeni — fehrtdeeni. Wehlak dabonam dſirdeſt, ka ari wezmahmuli ſcheit miruſt un atſtabjuſt testamentu, lai tehwoziſ mums iſmaſſatu peenahloſchos mantaſ dalu, tad buhſim viengadeji, — tikai ar ſenofeſku noteikumu.

Kutigins. Ar kahdu gan, kungs?

Boriss. Ja mehs iſturaamees pret minu padewigi un godbijigi.

Kutigins. Ar ziteem wahrdeem, kungs, juhs ſawu mantojumu nelad neredſeſat.

Boriffs. Ni ne tas wehl pahraf mas, Kultigin! Papreesschu winsch ap mums isskrahpees, isschendesees daschnedachadi, pehz firdspatilas, bet tatschu galu galu nedos ne grashcha, mai gri ta — kaut kahdu ubaga dahwanu. Un pee tam wehl leelidamees stahstis, ka aij tihras schehlsirdibas demis, ka i tas pats nepeenahzees.

Kudrach's. Pee mums tirdsneebā ta jau tahda mode. Jasač, laj juhs buhtu pret winu nesin zik godbijigi, waj tad winam kahds war aislegt soxit, ka juhs winu negodajat?

Boriffs. Nu, sinams. Jau winsch i tagad daschfahrt flandina: „Man pascham behrni, kahd lai atdodu naudu fivescheem?“ Baur to es favejeem daru netaifnibu.“

Kultigins. Nedams, kungs, juhsu leeta stahw plahni.

Boriffs. Buhtu es weens, tad wehl nekas! Es pamestu wisu un dotos kur kahjas nes... Bet mahfas schehl. Winsch i to buhtu atwilzis schurpu, bet mahfes radi nelaida, atrafstija, ka flima. Kahda wišai scheit dsihwe buhtu, i eedomatees breesmigi!

Kudrach's. Protams jau, protams. Waj gan wini apeeschanos peeprot?

Kultigins. Ka tad juhs pee wina dsihwojat, kungs, kahdu weetu ispildat?

Boriffs. Patteefibā nefahdu: „Dsihwo“, winsch arveen nosaka, „pee manis, dari, fo pawehl, bet alga — zik pats nolemeschu.“ Ar ziteem wahrdeem, pehz gada aprekinafees, ka pascham patifhees.

Kudrach's. Winam jau tahda mode. Pee mums neweens i pihsitet ne-eedroschinajas par algu, isgahna waj us nebehdu! „Tu“, winsch teiz, „no kam sini, kas man padomā? Waj gan tu manu firdi mari pasicht? War notift, es kahdreib labā prahṭā dodu tew peezi tuhstoschus!“ Luhf, runā tu nu ar minu! Nelaime tilai, ka winsch wehl ne reiſi wiſā ſawā muhſčā nam ſchahdā labā prahṭā bijis.

Kultigins. Ko tur darit, kungs! Wajaga mehginat winam kaut ka iſtapt.

Boriffs. Luhf, ta jau ir ta leeta, ka nefahdi nam eespehjams. Winam i favejee neka newar pa prahṭam iſdarit, kur nu wehl es!

Kudrach's. Kas laj winam iſtop, ja jau wiſa wina dsihwe dibinata us ſchendeschanoſ? Bet jau wiſa wairaf deht tas naudas: neweens aprekins neiseet ſweikā bes ſildam. Daschs qatams pat atteiklees no ſawa prafijuma, lai tilai winsch norimtos. Un tad nelaime, ja to no rihta kahds aifaitina! Zauru deenu ap wiſeem berſejas.

Boriffs. Krustmahte katu rihtu afaram luhdas: „Bautini, nefakaitinajat winu! Balodifchi, neaisdodat winam duſmas!“

Kudrach's. Kur tu nu iſſargafees! Alikas us tirkus, — luhf, beigta leeta! Wiſus ſemneekus isgahna. Lai waj par puſwelti peedahwā — bes iſkleegſchanas ta ka ta neſchirſees. Un ta tas eet zauru mihi deenu.

Schapkins. Ar weenu wahrdu! ihis lara-wihrg! ilg. alina
Kudrach's. Un wehl tas par lara-wihru!

Boris. Bet tad ta nelaine, tad winu salaitma tahds zilweks, kure
wirsch nedrihlest nosunit; tad tikai mahjneeleem ko zeest!

Kudrach's. Tehtini, tawu smeeelu, tad winu Wolga-pahrzlootees us
plobsta hufars nosunija! Na, tam til bisa mure ihsta weeta!

Boris. Bet breesmas, ta mahjneeleem par to klahjas! Weselas divi
nedelas pehz tam wiss flehpas pa flehtiim un behnikeent.

Kutigins (flatas tulipes). Kas tad tas? Waj laudis jau naht no walara
deewkalpojuma?

(Slatuves dibena paeet daschi basnizeni garam.)

Kudrach's. Nahd, Schapkin, eestim pastigaatees! Ko scheit peestahwesim?
(Aufweizmajas; abt aisejt).

Boris. Ai, Kutigin, loti gruhti man scheit dsihvot, newaru un newaru
aprafees! Wiss us mani ta sawabi flatas, it ta es scheit buhtu leets, it ta
winus trauzeti. Gan saprotu, ka wiss tas muhsu paschu — Kreenijas-mahmu-
linas, bet tatschu newaru peerast scheeenes apstahkleem.

Kutigins. Un i nepeeradifat nekad, kungs!

Boris. Kadeht ne?

Kutigins. Baunas eeraschas, kungs, muhsu pilsehtä, loti laumas!
Pilsonds, kungs, juhs bes rupjidas, nejedzibas ut nabadsibas nela zita ne-
redsefat. Un nekad mehs, kungs, neislobisimees is schis tschaumalas, tadeht
ka godigi, waiga fweedrois strahdajot nekad nenopelnam wairat par deenischku
maisiti. Bet kam nauda, kungs, tas nopusulas nabaga zilwelu kalpinat us
beidsamb, lai ar wina gruhtajeem fweedreem sadsihstu few arween wairak
naudas . . . Sinat, ko juhsu tehwozis, Sawels Protosjewitschs, pilsehtas
fogim atbildeja? Pee fogu, redsat, bija sentneezini fanahkuschi schehlotees, ka
wirsch teem aisejot ne ar weenu godigi nesarehkinotees. Sogis nu nosata
winam: „Klaufes“, winsch teiz, „farehlinees tu ar teem semneekeem pa godam!
Katri deenu mahjas man wirsu ar suhdsibam.“ Juhsu tehwozis noglahsta
foga tameest un runa: „Naw jau wehrt, juhsu zeeniba, man ar jums par
tahdeem neekeem runat! Dauds pee manis zilweku pa gadu darba . . . Juhs
jau nu sapratifat paschi: atrauju es wineem pa neeka pahris kapeikam no
zilwela; man mas painasam salasas tuhstroschi . . . Wineem kapeika scha waj
ta — nekas, bei man — wesels kapitalisch!“ Luhl, ta pee mums eet, kungs!
Un paschi sawa starpa, es jums saku, ta dsihwo! Andeli weens otram norauisch
un ne tik dauds ais mantahribas, ta ais skaudibas. Maldojas, Maldojas zits
ar zitu; eelabina sawas lepnajas mahjas peedsehruschus likumneekus, tahdus
funktineekus, kungs, kureem naw ne zilwela lihdsibas, kurei zilwela dabu jau
isbdsehruschji. Bet schee wineem par mas grashcheem fazepi us stempelpapira
kaunprahrigas tenkas pret tuwakeem. Ut nu, kungs, wineem sahlas prahvo-
schanas un wilnoschandas un mozibam naw gala . . . Prahwojas — prahwojas

ſchepat, i us guberniu brauz, bet tur ſchos jau ſagaida walejām rokam! Munat weegli, bet iſdorit gruhti, ta ari ſche: funkineeli wada ſchos un wada, ſpaida un groſa, bet wihi par to wehl i nöpreezajas, tas tilai teem pa sobqm. „Es“, wihi leelas, „gan labi iſtehreſchos, bet par to wihi noehdiſchii lihds kreklam!“ [Es tihri gribiju to wihi faſkandinat dſeefmā endem ſeiglari mi iſphiq rag

Boriffs. Juhs protat dſejot?

Kuligins. Ta pehz wezas modes, kungs. Valafjees ta pa drufkai Lomonofowu, Derschawinu. Gudris wihrs hija ſchis Lomonofows, dabas pehtneeks . . . Bet pats tatschu ari no muhju ſenu lauschu kahrtas.

Boriffs. Buhtu jel ſadſejouſchi! Tas buhtu interefants gabals.

Kuligins. Kä lai to eedroſchmajos, kungs? Chdis ſemē, norihs dſhwu! Man jau i tāpat, kungs, deesgan Jazeeſch jaū ſawu mehli, bet newaru zitadi, mihi ſreetni iſtreettees. Luhk wehl par mahju dſhwu, kungs, buhtu jums kaut ko pahrſtaſtijis, — tak lai tas paleek us kahdu zitu reiſi. Ari tur filee brihnuni ko ſtahſti!

(Beluſcha un kahda ſeweete naht gar dibenu.)

Fekluſcha. Kahds krahschnumis, mihi ſta, krahschnumis! Jaukums neapraſtams! Dſhwojat jau tihra Ranaana ſemē! Un tirgotaji — wiſi deewbiſigi lautini, daudſeem labdarijumeem — ar ſchehlsirdibū un demibū puſchki. Esmu ar wihi meerā, mihi ſta, meerā — ta ſakot — lihds auſtim. Par muhſu laipno uſhemschanu Deewiſch tos wehl waſrak apweltis, bet jau it ſewiſchki Kabanowu namula! (Aifeet.)

Boriffs. Kabanowus? Leekule, kungs! Ubagus-deedelneekus ehdina, bet paſchu mahneekus ehd pagalam nost. (Klufums.) Kaut tik es, kungs, reiſ waretu atrast ſlaweno perpetuum mobile — muhſhigo kustibas maſchinu!

Boriffs. Ko tad juhs daritu?

Kuligins. Kas par jantajumi, kungs! Angli tatschu ſola par to weſelu miljonu; es wihi ſcho naudu nisleetotua ſadſhwē, nabaga lauschu paſalſtam. Pilnoeent wajaga darba, bet tagad — roku gan netruhſt, tak nau neka ko ſtrahdat.

Boriffs. Un juhs zerat iſgudrot perpetuum mobile?

Kuligins. Pilniſi ween, kungs! Luhk, kaut tikai tagad waretu eedſhwotees naudina preekſch muduteem . . . Bet nu dſhwojat weſeli, kungs!

(Steigſchus aifeet.)

4. ſtats.

Boriffs (weens). Schehl nudeen, wihi uſtrauft no tuſchajām eedomam! Kahds teizams zilweks! Sapno un ir laimigs. Bet man, leekas, nolemts, nobeit ſawu jauno dſhwibū ſchinī atmala. Jau ta ſtaigaju gluschi kā pamiris, bet te wehl tahdas muſkibas leen galvā. Luhk, kur iſtaiſ wihrs, — waj man tahdam leetam nndotees?

Gespostots, nospeests, bet te wehl tihri

ois negudribas domà eemhleetees! Un eeksch ka? Seeweeté, ar kuer pat i pa-
runeetees nekad neisdoeses. (Klusumis.) Bet pee wisa ta — wina man ne-eet un
ne-eet is prahtha, dari, lo sini! Ah, turpat jau wina nah! Mahk ar
wiheru un, luhk, ari wihera-mahte lihdsi! Nu, waj es ne-esmu gekis, fo? Paluhci
gar pafschki un welzees mahjas. (Aiseet.) (Turpmal wehl)

Tschetri mudusi.

No A. Deglawa.

Apluhkoju iſſtahdē lugneezibas nodaku. Labprahrt wehlejos eepafiheteſtuvalku ar muhſu lugneezibas wehſturi un gaitu, jo ta kā ſaka, pamafam, tāpat kā wiſas Latweeſchu leetas, attihiſtijufes no maſa ſtahdina par kulu koku. Skatijos iſſtahditōs preeſchmetōs, ſkatijos katalogā, muduli, kartiſ, riſas, ſihmejumi, bet wiſs tas wehl deeſgan neapſihmeja, kur tas ſahkums un kur tas beigas. Interesanti gan bija ſeno Kurſemes kara fugu muduli no herzoga Jeħkaba laikeem, ſenejd Kurſemes ſpoſchuma leezeeneeki, bet tee jau warbuht nebijia taifni paſchu Latweeſchu roku darbs, — un pehz tam uſnahza tumſchas deenās, kaſ ari muhſu lugneezibas wehſturi pahrtrauza. Te eeweh-roju, kā katalogs aifrahda uſ tſchetreem fugu muduleem, weenu 100 gadus atpakal, otru peezdeſmit, trescho peezpadeſmit un zeturio no kahda tagad buhweta kuga. Orlifi ari pamamu uſrakſtu: „ſchee tſchetri muduki. pahrdođami par 1000 rbl.“, to laſu ari katalogā, id tād pareiſi, tee paſchi, kaſ tur mineti. Redſu tſchetrus galduſus, kurei noſihmē juhralu un uſ latra pa lugim, zits par zitu leelaki, un tee gan atronas wehl buhwē, gan teek laiſti paſlaban juhru. Bet neween paſchi kugi, ari wiñu apkaħrtne redſama, mahjas, koki, lahpas, juhreas dſilumis, wiſs ſamehrigi pehz mehra pagatawois. Te nu ſkaidri waram redſet, kā no maſa ar laiku iſnahzis leelais, un ari ap darbu redſams leelais pulks maſu figurini abejada dſimuma, fatras ſawā gaita, zehrt, zet, greesch, eet, tikai walodas wiñam truhkſt. Ja tas mahzeti runat, tā nodomaju, tād wiñas waretu mums dauids ko paſtahſtit, ko tas wiſs te tuvalku noſihmē un mehs par Latweeſchu lugneezibas attihiſtibū warbuht dabutum iſtu, pateefu un dſihwu bili.

Schis figurinas ari dabuja valodu. Geradās pats iſſtahditais, A. Ormana kungs, pušmuhscha wihrs un juhras peekraſtes tihps, un paſneeda laipni par winām iſſtaidrojumus. Un neweena no winām nebija leeka, katrai peē kopīga darba bija faws nopeetns uſdevenums.

"Te luhk, lungi, pirmais lugis, so preefch simts gadeem muhsu tehwieelaida uhdens. Labi leela laiva, — 40 pehdas garfch. Nu, nekas, — warusnemt mantas deesgan. Toreif wini pee buhwes plankas ta futinaja: ap-krahwa tas juhras mehfleem un lehja tam wirtsu wahroschu uhdensi. Bet ta

nu dabut eekschā juhrā? Masakas laivinas, tās war aīsnest neschus, bet kur nu ehku, lai gan bija slipri wihri toreis. Nu kad farunajas kopeji — padoms ronas, — liks uſ russeem. Iſmet juhrā diwus enkurus un weenu wehl aīſtiprina aīſ labi leela almena, pee teem preeſteets urpis un bloka, zaur kuru iſmilitis strikis, kas pee kuga preeſtiprinalis. Schis strikis nu tek zaur bloku pamihſchus, weens gals preeſtiprinalis pee kuga, otram juhdī lehwi preeſchā, dſen to uſ kraſta augſchā, kugis welas pa russeem ſemē. Sinams, ka ar to ſpehku ween nepeeteel, jaſataifa maſa talka, wihri, ſeewas un kaſ ween roku war peelik, palihdī lehwei pee strik. Wajaga tikai tā eerihlot, ka wiſt war preeſteet, talab jau te uſ kraſta eedſihts tas pahlis; aīſmet aīſ ta striki un ziti atkal pamihſchu weſk atpakaſ. Get uſ preeſchu, eet labi deesgan. Tikai weenias leetas truhſti, newar ihſti to laiku noſinat, kad jaeet aſaidā un palau-nadī. Rihdī un wakardī nu gan wehl war iſtift; tad noſin no deenias gaſmas un puſdeenias noſkatas no faules. Tad tur kahdī lungis „reisodams“ apkahrt un wiſa darbōs noſtatiſees, ſcheem „uſrikteiſ“, ka ſhee war ſinat laiku. Luhk te kur tas oſola zelms, te eedſihta nagla un tai wiſapkahrt ſtrihpas un zipari. Warens pulkſtenis, nemaitafees nekad, Tikai wajag' faules deenias, apmahfuschā laikā tas neka nerahda. Tā, — un dabut wiſi dabūs gan to kugi eekſchā, bet tahti juhrā wiſi ar to nebrauks, — muhſu tehweem bija ſinams mehrs, un kad par to dſitaku — ſtuhre atpakaſ uſ malu.

„Te mani fungi, ta it Freimana mahja Kolkā. Ir preezdeſmit gadu atpakaſ. Pirmajeem kuginekeem brangi gahjis, brangi papelnijuschees, tadehſ ſcho kugi taifa diwreis tik leelu, 80 pehdu garu. Buhwedami wetschi ſaka, ka ar to pulka wareſ west, ar to pulka pelnis, — tas buhs naudās awots. Tagad plankas wairs neſutina juhras mehſlīs, tās famehržē un alasch faſlapina ar uhdeni un waſa ahtri pa uguns kuru un pahris wihru ſtahw ſahnīs un wiſo noſt uguni, lai tās neaifdegas. Juhrā tagad to laiſch ſahnifli uſ ſlidam. Kehdes un enkuri ir, — ſpilwu noleek uſ trefchā juhras „benka“, ſataifa labū talku, ſeewas un meitas pee greeſhanas, wihri pintſcho no pakalas. Nekas, eet labi, eet brangi, — jau gahjis kahdas pehdas deſmit uſ preeſchu. Te jau wehl neka, tagad eet uſ leju, bet kad naheſ tur pee pirma „benka“, tad eet pret falnu, tam buhs gruhti pahri dabut. Enkuri naheſ atpakaſ, nau tik garas kehdes, ka tos war iſmest tahtaf, kur dſitaka juhra un tee ſahlēs war wairak eekertees. Nu, nu, greeſch, greeſch uſ preeſchu! Te par ſcho „benki“, tas ir tas geuhtatais, kad tam pahri, tad wairs nau nekahda behda. Waj ſineet fungi, famehr wiſi aīſpintſchos tur, kur wajadſigs, preeſ wehl droſchi diwi mehnieschi un fo juhs domajeet, fo tahtdas talkas nemafſa deenu pee deenias? Pulkſtenis buhs tuhdaſ tſchetri, naheſ palaunagā, are te galds jau gatams, gala, baltmaise, brandawihns, alus, talzenekeem jadod ehſt un dſert,zik tee grib. Lai pee darba ka, pee ehdeena wiſt ka naglas. No rihta paeħd pirms brokstu un tad tikai eet pee darba, zits eemetis wairak leen preedēs gulet, bet wakarā pee wakarinam buhs atkal wiſt flah, wiſt talzeneeli „riffigi“.

Da, — schim wiham wehl pulka ismakkas, kamehr wina naudas awots sahks pelnit."

"Pastatistimees tas te nu buhs. Aha, — ta ir brahku Muzeneeku mahja, Vesmerus sauz, buhwplazis ir Walgale, Sarkan-Birkel-Puntuk zeeinā. Scho fügi buhme preefsch peezpadesmit gadeem un to taifa stipri leelaku, simis pehdu garu. Jo mezi wihi jau saka, ta us preefschu meschu nebuhs. Buhs gan meschi, bet nebuhs tahdu loku, tahdu mums wasaga. Tagad, mani lungi, te preefrastē eetaisja planku fauteschana. Te schim rene eebahsch plankas, apalscha tikai kurina sem katla uguni un laisch futu rene. Juheä tagad laidis otradi us buhwelam lidam, kuras redseet uszeltas läbi pa-augstu, te koti jauffmanas, ka nenoet sahnus. Naw ta materiala tildauds, no pakalas plehsh nost un vreelschä taifa klah, un kad sah nahki uhdent, tad taifischana gruhta, uhdens zet lokus us augschu. Bet nu ir flitti, — ta nu dabus juheä? Kehdes naw un entura naw, augsta multa uslita, no ahrsemem newar ewest, — faimneeks isbrauzis Rigu, Leepaju, Wentspili — newar dabut. Tas paschas, tas te, tas teek tikai lihds treschajam bentim. Ko nu daris? Omh! Muhsu tehweem jau arween bisjis labs padoms, farunajas nu wiss kopa, ta scho swehru dabusim uhdent? — Hm! Tur us treschä „benka“ wäjag' istaint leelas koka kastes, koka grodus, ta us septini pehdi weenadi un otradi un pripildit tas ar almenem. Leels darbs tas nu gan ir, bet ko tur war darit! Lihds tureen kehdes fneedi, peestiprina nu us kastem spilwu, un seewas un meitas lai nu greesch, wihi palihds ar skruhwem pakalgala, ziti tikai schiwerjas ap lidam, eet — eet, lihds tai weetai aistsits brangi. Tas wiss eet ar talku, — luht galds jau klahis, nahks drihs palaunadsi.

Bet nu pifts! Taifni zela eegadijees atmens un leels „kamanis“ ta no 7 pehdas zaurmehrä. Tas jadabun nost no zeka un tur jau wihi ap wiu strahda. Kad tikai dabun wiu no weetas iskustnat, ta war aishment kehdi aiss schneekam, tad jau wiu ar wintschu gan isgreesis laukä. Ja, ja, — nu tik nem, — steigschus ween. Are, te luht ziti taifa „werk“ preefsch drihweschanas, kugis jau eet uhdent eekschä, bet drihwetaji wehl deki naw pabeiguishi drihwet. Schee nem ar rasu un neleekas ne sinot, „mehs akkorda wihi“), tas mums par datu! — Ah — te pakalgalä, te ir isdarits „falschi“, stuhres enge ussista taifni us paschu „nahki“. Te nu buhs uhdens arween, newar neka pee-eet aissdrihwet, — flitti gan, naw läbi aprehkinats."

„Tas tad sche schis kungs, tas te nostahjees ar kundsem us pakalna un rahda ar roku us fügi?“ eejautajos. „Tas laikam gan ir pats kuga ihpaschneeks?“

„Ne, naw ihpaschneeks, tas pawisam kahds fwechs kungs no Tukuma waj no Talseem. Tam te eekritis garam braukt, wini isnahkuschi no rateem *). Strahdajam apgabalami. Aier laito edud ministrativer erg hundur tuu isluu

un nah̄ apstatitees! Winsch rahda ar roku un saka sawai zeemahstei: „Sak, kahdus darbus tee Latveeschi tagad strahda! Redsi, kahdi laiki nu peenahkusch!“

„Nu, so tad te buhwe, — aha, — tas grib dabut pirmo llaſi! Kur tad tas nu ir, hm! — brahleem Puhlineem fugis. To tagad zet Upesgrīhwā, buhwpazi ſauz Dīschlīhdumu. Buhwet jau eejahkis 1895. gada un nahfamu gadu fugim jatop gatawam, tas Janobod. Bet wehl it so darit pulka, — pulka wehl so strahdat! Te redseet ta nu Latveeschi eemahzijuschees plankas futinal, „verikie“ us tahdu pat modi, ta preefsch 15 gadeem, bet dauds pilnigaka, ar to war dauds mairal strahdat un labaki. Ah, — lubka atstahta renei vala, — tas naw labi, ſiltums eet laukā. Strahdneeki wiss malatschi pulka, te ſmehdes strahda kaledi, tee ſteids ſawu dſelhsdarbu; — tee atkal pee fuga iffutinalas plankas peeleez un peenaglo, — luhsis naw nekur, eet brangi! Tee malatschi ſelli, — ahre, kur pakalgala ſuhre jau arī top taisita, — ta wiss eet us reisu, ka wiss top gataws. Tiks gan wini lihds laikam gatavi, ispravisees. Un wiss zetti un ſipri taisits, — fugis 120 pehdas garsch, rehlinot no lubka un dabus pirmo llaſi ar. Ah, — ſeem, kas tur 15 gadus atpakač taisniba, tee jau buhweja un reiza: „melchu us preefchu nebuhs!“ Redseet kas te, — maſis jaſtik no trim gabaleem! Trihs riņki us dela, ka tas nu iffkatifees tāhdam lepnam fugim? — Un zif ilgi tas nu tures? Nu, kahdu laiku jau tures, bet ilgi ari ne.“

„Te ſchim nabaga vīram ees plahni! Kad atmahls tas ar to mehrloku un ſilo jetlinu, — are, kur winsch ūchw pēc trepem un to eeraudſis, — tad buhs blaūschana! Samaitajis balti, — pahizirkis stradi. Nu ir no darba projami. Neba nu pirmo deemi ſcho darbi strahdajot, wezai wezais strahdneeks, ka nu tu wezais ſelli ta wareji pahrfkatitees!“

„Warbuht ka wehl wares iflabot, ſaglahbt,“ es domaju.

„Ne, ne, ūmaitais, tas wairs negeld nekam! Winsch jau pats ſin, kas ir, — preefschā aifwillts pareiſi, bet neko wairs newar darit. Tīlīhds ſilais to eeraudſis, tuhlin winsch buhs no darba projam.“

„Waj tas naw rehderis, kas tur patlaban ar meistarū ūrunajas?“

„Ne, tas ir tas kapteins, winsch meistarām ūka: „es tur biju augſchā, tur juhs efat weeu weetam ūhndis un zaur apalſejo balti laiduschi zauri ūelas dſelhs kneedes. Kadeht tas tur wajadfigas?“ — Us tam meistarā ūnam atſaka: „Io juhs ūneet no lugū buhwechana, tas naw ūka, — us juhru ūtihpinas pawilkt, to juhs ūneet! Man jaſtrahda pehz ūlana, kas man no arkitekta Rīga eedots, man wajag' ūnat to ūtirum. Te pakalangala, ja, tas it ūts kas, te wehl ta war eet, bet us preefschgala fugim wajag' kas ūnu ūtatur, jo ūrsemē wairs naw ūei ūki, kas tik dauds ūtura to ūtirum.“

„Juhs ūngi grībejāt redset ūmīneku, te pat winsch ir, patlaban atbrauzis. Ūmīneze ar meitam tas te ūshwo ūeenmehr, are te ūzeltas maitas preefsch ūaudim un wins ūiem wahrā ūhdeenu. Tur rau, kur ūesmis ūchw ūekrauts, te ūmīneks atwedis elpi, miltus, galu, kartupelus, putraimus,

sirms. Mahjas no schejeenes labu gabalini. Are fur winsch ar fainmezi patlaban sarunajas, — ka nu eet, — aplizis tai roku apkahri, tabds mihligs, naw ilgi redsejuschees . . . Ehdeena laiks jau drihs buhs, raug te ir kslaburi, ar kureem aizina pusdeena un fauz ahrā pee darba. Neigi wini libds noteiktam laikam gatawu dabūs, bet ka juhrā dabūs, tas wehl naw sinams. Enkuru un khschu nepawismam naw, un naw ari wehl sinami."

"Te fungi, ta pee paschas juhras us augsta stahwa mahlu krasta ic Strandes muischa, te apaksha wezais Zukums Ormanis ar faweeem dehleem svejo, — tas ir winu plazis. Tur luhk wini wesk lomu, Zukums weenā puše, seewa ar sehneem otrā puše, pahrleeku smagi wesk, wiss saka, ka nu buhs. Nekas, plekstis kule, deesgan, paldeens Deewam, welti strahdats nam! Kad gaitschs faules laiks tad isbrauz ar laiwinu un te scho weenshubura duramo us plekstim un te us to svehru. Scho siwi fauz par juhras busli, tik winam ir ka ta leela galma, bet tas ir duhshigs un dusmigs, wajag' tikai parahbit dselfi, tas fturen pati klaht un kampi. To dabut rokā weegli. Un tad atsal par deenu brauldamis, ta noskatijees, nakti te laiwinas pakalašgalā pesteiprinata rinku laukturi fakur labu swetu malku, nem rokā scho desmit schuburu duramo un isbrauz are — us scheem, — (starp akmenem juhras dibenā redsami fuschi) — un kad pakeras, nekas, — eet it brangi . . . Bet kahdreib wezam Zukumam noteek leela nelaime. Isbrauzis ar sehneem tahaku juhrā un ismetis lomu us plekstim. Siwim wajag' buht, — loti smagi ko wilkt, un ari ka redseet — ir vilna kule. Bet ahrā nedabum, tihks jalaisch atpakač, zitadi tas pagalam. (Juhras dibenā redsama akmeni krauja, us kuras tihks patlaban aiskehrees). Leela skahde! Gan wezis pasihst tas weetas loti labi, bet now wehl nowehrojis, ka te akmeni."

"Un waj sineet, fungi, ko schis ar to keselei te kesele? Pebz labas brīshes juhra arween ko issweesch malā un ta ari tagad schis aigahjis juhmalā apflatītees. Mana, ka pa to wilni alasch paspihd ida ka sali dselfens, tur wajag buht sihtaram, bet nu labam gabalam. Ar aplidam rokam jau nu nedabūs rokās, tadehk eesihmejis labi to weetu, schis aisskrein us mahjam pebz keseles un tad nu lihds kruhtim uhdeni, — wajag' dabut rokā. Ta naw wis joka leeta, jo ir jau wehls rudena laiks; uhdens loti aufsts, bet rokā wajag' dabut! Te nu schis, kas te eet gar to kalmi malu, ir kahds kurneeka puika, kuram te janes garam sahbaki. Schis nu eet lašidams masus sihtara grandinus un skatidamees ari us svejneeku, ko schis tur kesele. Tikkhds schis puika pamanijis, tas winam nikni us brehz: „kur tu nahz, — kas tem te par staigaschanu?!. Un tu hlit atpakač! Un ja ne, tad kahpschu ahrā un doschu tem ar to paschu keseles kahdu, ka tem waj.“ — Puika skatas, skatas, tam paleek bail, domā leels wihrs un til dusmigs, ka nepekoju ar: Garam gruhti tikt, jaeti ween atpakač; alasch tikai wehl atskatas atpakač us keseletaju. Te ka schis nu newitus paskatas us semi, ida nahz wilnis un issweesch tam pee kahjam sihtara gabalu, tik leelu ka diwas duhres. Puika „zaps“, aigruhīsch

to tuhlit kaschołka padusē un atskatījēs atpakał waj nejaukais wihrs tikai now ko manijis, tas steidsas mudigi ween, kamehr teek gaream kalnam, kur swabadaiks zetsch, tad „dawai hodu“ us mahjam. Mahja parahda faru luhki tehram un nu abi braug us Aisputi, aisswedi. Schihdeem parahdit, ko tad s̄thee par to folis. Bet kas pari brihnunu, ka Schihds bes prasschanas noskaita par to septindefmit rubbi, — nu ix naudas „teru terumis!“ Bet waj tas tik ween wehrts bija — ne, es domaju tas bija wehrts dauds mairak, — to leelako daku Schihds natureja preektch sevis. Mu, nekas, kurneezinam peetika, lihds schim tas bija tahds nabadsinch, nespēhja ahdas nopirk, tagad sapehrk ahdas fuitumu un dīshwo wareni, ka leelu leelais meistars. Beidsot tas isnahk „plazi“, ari ļeseletajs dabun to sinat, tas nu splauj ween: „ak bij' man to sinat, — bij' man to sinat!“ Ja, ko daris, — nebija winam wehlets! —

Ar scho paskaidrojumi par lugnezzibas muduseem nobeidsās. Kahds no maneem beedreem, awiščneeks eejautajās: zik ilgi gan A. Ormana ūngam bijis darba pee wineem, eemehrojot, ka wijs tik samehrigi pagatawots. „Redseet, scho pehdejo kugi,“ bija atbilde, „un ja man dotu 20 strahdneekus, tad pa to pachu laiku, ko esmu nostrahdajis pee schi mudula, es ar wineem pagatawotu leelu kugi.“

Pateikuschees laipnajam paskaidrotajam, mehs no wina atwadijamees.

Vakarā.

Snausch filajs seedona sapnē

Tik meerigs, tik discheni zehls,
Un swaigsnes wina raugas,
Kad nolaidees wakars wehls.

Tas schalz! Zik brihnischkas skanas!

Ka burwigums paslehtos tās,
Un dheedatu teiksmainas dseefmas
Par zihnu dehl dīshwibas.

Tur arajs gurdeno galwūnijas! Ni manu žolte!

Pee buhdas us rokam sleen,

Tas saprot brihnischkas schalkas

Un meerigs zīsās leen. —

Un preedes, ka milski, zaur miglu

Pret debesim iſſteepjas.

Ka luhgščana noskan to schalzeens,

Par buhdinu aislaisčas. — A. Maigonis.

infir & dīcīt sīnložīn joc In **Gāveschumā**, nr. 590dā pīločīnī tilgūt
zut jumalā mīzog **Juhs**, padebeschi, lidotaji, soļotīši ēni sījūnu ol vīn
īdūl uņot adīvīnu **Waj** sinat manu tehvīju, dī jocīna, dat. ūlīg sīlāndomā
dat ol tičārīg **kur** auklets mīhlas mahtes **rokam** joc un nu mīnīt
zīmībīstīra joc **Bez rūppem** leels es isauguši. 11°. ūlīg ol tāq-īmī
joc 12° "Zīmūrsi" **Juhs** silas upes sveizīnīsat,
— Jūns preti smaidis wahrpu lauks.
Jūns preti smaidis wahrpu lauks.
Un arajs, sveihdis wagas dsenot,
Jūns ilgi pakal raudsīt traiks.
Tur lejā esars spīhgolosēs —
Teiz esot fentschū deenū rāts;
No krasta buhdina māhs kluſu —
Sen eekopti mīhīch un laimigs rāts.
Nāw gresna mana tehvī seme,
Bet paſkataeſes buhdinā, —
Zit dauds tur kārtas mīhlestības
Un laimes paſchā trūhkumā.
Warbuht juhs redzēſat ar wīnu,
Luhk to, ko ūrdī aukleju!
Pat jums ta teiſs man labas deenās,
Lai laimigs turpu noeju.

A. Maigonis.

Praha pehřles.

Ir loti gruhti dsihwot ar zilweku, kas otru nesaprot, newar waj negrib
sapraast. Bet taisnibu un meeru istirot tahds tomehr pehz apstahktu waja-
dsibas sawureis japazeesch un sawureis japamahza.

Jaunellis, kas nepazelas no sehdektā, kuri wezam īahjās jaftahw ir audsis
starp skiteem zilwekeem, un ir bes — godprahibas.

Behrns, kas wezam dod pauehles, ir audsinats no multigas mahtes.

Nekas nav tik zeenijams, tik godbijibas wehrts zilwešā, kā — godīgs wezums.

Jaunellis, tas neweetā nizina firmgalwi, tas jau jaunibā sagatawo zehlonus fakteem, tas ta wezumu apfraui ar negodu.

Wispirmà un labafà qara darsiba behrnam ir — labvrahtiqq vaflausib.

Katra dsihwes mahziba un finischana ko Anjits neismahzas laitā un bes saudejumeem, tas jaismahzas Anscham nelaitā un ar saudejumeem. J. L.

Leelikas pahrmainaas pee tagadejeem modes apgehrbeem neredsam, wehl
arween tee paschi gludee weenkahrtschee swahrki, wehl arween tas paschaa

kuplās peedurķnes, kahdas pehdejos gadus esant redsejuschi. Gan parahdas modes lapās daschreis kahdas jaunas ūmādibas, bet wišpahrigas eeweħribas tās nefasneids — tikai kahdas retas leelpilſehtu modes damas kahdreis parahdas tāhdōs jaunīs modes apgehrbōs, tad tee atkal nosuhd. Tā peemehram pehri domaja, ka eeweħfes mode tātas ar wišai plateem plezeem, ka tee lai nokahtos pat waj lihds pus rokas stilbam, bet ſchēe nolarajuſchees plezi wiš nepatika wišpahribai, un ſhogad atkal redsam ari modes bildēs ūhmetus tikai glihtos plezus, kuri ūneidsas tikai lihds rokas lozitawai; tad ſchowafar domaja, ka nu jau kuplājam peedurķnem beigas un eestahses mode atkal ſchaurās peedurķnes, kas zeeti rotu apschmauds un peedurķnem tikai pee pleza neleela „puſe“, bet ari tās leekas atkal iſſuhdot, jo tikai retas modes lapās ūneids pa kahdam tāhdus paraugus, leelum leelo datu tīslab Wihnes, Parises, ka ari Wahzu modes lapās eenem tāhdī paraugi, kas ka jau nu ilgaki parasts ir ar kuplām peedurķnem, pee kahdam ari wišpahri damas turas un kahdi ari rokam eespehjams pilnigi brihvi un ūhabadi ūstetees, kurpretim ſchaurājs peedurķnes rokas nereti vija tā eeschnaugtas, ka tās pat pee ūkaufcha ne wareja pazelt — tadeht waram buht meerā, ka pastahw mode, kas wišmas nelanē ūhabado ūstetehanos. Ja mode kas glihs un patiķams uſeets, tad tās gandrihs nemas neisbeidjas, bet arween atkal no jauna atkahrojas — tā tās ir ar tā ūstekām „figaro“ jazinam, kahdu ari ſchoreis muhſu bilde rahda. Schahdas jazinas jau ūen ūen bijuſħas mode, un tomehr tās beeſchi atkahrojas un teek dauds walkatas; tās teek tagad pagatawotas gan no tāhdas pat drehbes ka apgehrbōs, bet wairak gan zitadas krahsas, kahda nu kuru reiš labaki peederas, tomehr wišwairak gan tās mehds pagatawot melnas waj baltas drehbes, kas ari wiſpraktiſki, jo tāhdī tās war pee katra apgehrba leetot; jaunavam ūnams iſſkatas loti glihti figaro jazinas no balta tuhfa. Bilde rahda jazinu un ūcherpi ap widu, no weenadas baltas drehbes, ūcherpei gali iſahrditi un bahrſtēs ūſeeti. Schahdas ūcherpes gan maſ ūteek ūleetotas, bet grazijosi taifitas tās glihti iſſkatas. Tā ka ari ūnies ūmitiņš pee ūchā apgehrba balts ūhmetis, tad ūchis ūnenkahrſchais ūswalts loti ūnals un ūpnis iſſkatas. Tātā pagatawota ka ūnenkahrſchā bluhs, ap joſtas ūeetu un augſhā pee kafla ta eewilkta, pee ūtahwās krahdūnas ap kafku plata balta ūpīze pee ūchhuhta, tāhdī ka gali iſnahk preekschā apaliski eeschuhti. Jazinai preekschā no baltas ūchnores taifitas iſrotajuma dehls ūlpinas.

Thyafchneels un iſdewejs: Ernsts Plates.

Atbildīgi redaktori: Dr. phil. Arnolds Plates. Dr. philos. P. Sālīts.

Доволено цециропо. — Рига, 26 авгу́сту 1896 г.

Drucks un dabujamis pee grahmatu un ūlhu drukataja Ernst a. Plates, Riga, pes Petero ūbūtības.